

Війна

Тодось Осьмачка

на зеленії поля,
й полють просо, жито та пшениченьку.
Стала й мати у своїй пашні,
і син став, їй помагаючи.
Тінь від них упала аж на яр
й пересікла ріку мутную,
що кістки несла і людські, і тваринні
та й глушила мову ту,
що син матері проказував:

„Мила ненько, біла вишне,
снівся сон мені, як диво:
мов ти жито жати вийшла,
як у гай на стиглу ниву.

Й не одну годину жала
золоту пашню у полі
й силу снопів нав'язала,
й поколола ноги голі...

И на сніп сіла спочивати,
а шуліка аж із яру
впав на груди тобі, мати,
з кам'яною люттю вдару.

Й вирвав серце тобі тепле
й до криниці, що під лісом
поніс яром, далі степом
й на високім сів горісі,

що крив цямринам полицю...
И наче зорі вночі в кручу,
кров котилась у криницю,
у безодню неминучу.

Як загавкали ж лисиці
у тумані вранці яром,

бо шуліка у криницю,
кинув серце твоє, мамо.

И на шляхах середохресних
до стовпа я був прикутий,
ти ж кривавила десь верстви,
вся обірвана й роззута ...

И повертала груди рвані
все на північ, а не в Вирій,
і твій крик там був останній:
"Верніть серце моє, звірі!"

Туга рядна вистеляла
у степу,
а ніч полами змītала
повні зорі в рядна чорні,
в миту пашню золоту.
А ярами вовки грали
над кривавою рікою
й білі зуби полоскали
віковою глибиною.